

De heer H. Boerkamp (D66)

DATUM	23 maart 2017	TEAM	NEL
NUMMER	81A99E10	REFERENTIE	J. van Till
UW BRIEF VAN	27 februari 2017	DOORKIESNUMMER	0625087472
UW NUMMER	81A86043	E-MAILADRES	jaap.van.till@provincie-Utrecht.nl
BIJLAGE	geen	ONDERWERP	Beantwoording schriftelijke vragen ex art.47 RvO aan het College van GS, gesteld door de heer H. Boerkamp van D66 betreffende Stoppersregeling (d.d. 27-02-2017)

Geachte heer Boerkamp,

In overeenstemming met artikel 47 RvO ontvangt u hierbij onze reactie op uw vragen. Onze beantwoording hebben wij cursief toegevoegd aan uw vragen.

Toelichting door D66

Afgelopen week bracht het ministerie van Economische Zaken naar buiten dat er massaal was ingetekend op de subsidie voor boeren die bereid zijn te stoppen. Het doel van deze subsidie is om met name de melkveestapel in Nederland te verkleinen en daarmee ook de mestproductie. Hiervoor is 50 miljoen euro ter beschikking. Er wordt rekening mee gehouden dat het gaat om 1000 tot 2000 bedrijven die dit jaar zullen stoppen. <http://nos.nl/artikel/2156425-zeker-1000-melkveehouders-stoppen-er-snel-mee.html>

Als er veel boeren tegelijkertijd gaan stoppen als gevolg van deze regeling, dan kan dit betekenen dat binnen afzienbare tijd veel bedrijfsgebouwen leeg komen te staan en landbouwgrond in de provincie Utrecht op de markt komt. Ook voor de agrarische sector geldt dat de financiering moeizaam zal zijn. Daardoor zullen omliggende bedrijven niet zo makkelijk deze grond kunnen kopen, al zou dit wel bijdragen aan de structuur. Er wordt door sommigen ook het risico geschetst dat de grond kan worden opgekocht door kapitaalcrachtige bedrijven van buiten de provincie, enkel om aan de eisen van grondgebondenheid te voldoen.

Het beschikbaar komen van gronden biedt ook kansen voor het (indirect) realiseren van provinciale doelstellingen. Het biedt in de eerste plaats kansen voor structuurversterking van bestaande bedrijven. Door vergroting van de huiskavel wordt het rendement verhoogd en is de kans groter dat de koeien in de wei komen. Daarbij denken wij verder aan natuurontwikkeling. Deze bedrijven kunnen grond bezitten in het beoogde NNN, Er kan al dan niet via ruilverkaveling grond vrijkomen aansluitend aan bestaande kernen voor beoogde woningbouw. Ook bieden de nu vrijkomende bedrijven mogelijkheden voor bedrijfsverplaatsing. Zo moet er bijvoorbeeld nog een oplossing worden gevonden voor de familie van Dorrestein in Soest.

Algemeen

Zoals toegezegd in de Cie RGW van 23 januari 2017 tijdens de bespreking van de Vrijkomende Agrarische Bebouwing (VAB) zullen wij de problematiek van de vrijkomende gronden meenemen in de nieuwe Landbouwwisie.

Vraag:

1. Is er bekend om hoeveel boeren het in de provincie Utrecht gaat die daadwerkelijk willen stoppen? of is hier inzicht in te krijgen via EZ?

Antwoord:

Het aantal aanmeldingen voor de eerste tranche van de Subsidieregeling beëindiging melkveehouderij was voor heel Nederland 497. De RvO kan om privacy redenen geen mededelingen doen over het aantal aanmeldingen in Utrecht. Omdat 6% van de Nederlandse melkveebedrijven in Utrecht zit, zal het aantal aanmeldingen in Utrecht naar schatting ongeveer 30 zijn. De verwachting is dat het aantal aanmeldingen voor een tweede en laatste tranche in mei veel kleiner zal zijn, omdat de vergoeding per melkkoe lager zal zijn dan bij de eerste tranche.

2. Welke gevolgen ziet u van het versneld op de markt komen van melkveebedrijven van deze stoppers?

Antwoord:

De gevolgen van de Subsidieregeling beëindiging melkveehouderij zullen beperkt zijn ten opzichte van de autonome ontwikkeling. Door de schaalvergroting in de landbouw stopten in de periode 2000-2015 per jaar gemiddeld 28 Utrechtse melkveehouders. De melkveehouders die nu gebruik maken van de Subsidieregeling beëindiging melkveehouderij zijn meestal melkveehouders die toch al van plan waren te stoppen met melkvee, maar die de beëindiging uitgesteld hadden om in 2018 de aangekondigde fosfaatrechten te kunnen verzilveren. Als melkveehouders gebruik maken van de Subsidieregeling beëindiging melkveehouderij, betekent dat niet dat de agrarische bouwpercelen en alle landbouwgrond direct op de markt komen. In veel gevallen schakelt de voormalige melkveehouder over naar andere (vaak minder intensieve) vormen van landbouw zoals het houden van vleesvee of schapen of verhuurt hij het land aan andere boeren en blijft in de bedrijfswoning wonen. In de landbouwwisie zal schaalvergroting één van de onderwerpen zijn. Voor wat de prognoses voor de leegkomende agrarische bebouwing betreft, deze zijn meegekomen in de studie over de VAB, 0,77 miljoen m2 tot 2030. Zie verder vraag 3.

3. Hoe kunnen we hier als provincie op inspelen met bestaand instrumentarium?

Antwoord:

We zetten het instrumentarium voor landbouwstructuurversterking in mede gekoppeld aan andere andere provinciale doelen.

Wanneer grond van stoppende bedrijven op de markt komt en aangekocht wordt door groeiende landbouwbedrijven, dan zal deze grond niet altijd goed aansluiten bij de bestaande verkaveling. Via kavelruilprojecten kan de verkaveling verbeterd worden. In het POP3 programma (2014-2020) is 4,14 miljoen euro geprogrammeerd voor landbouwstructuurversterking. In de gebiedsprogramma's binnen de Agenda Vitaal Platteland (AVP) worden vrijwillige kavelruilprojecten ondersteund en zoveel mogelijk uitgevoerd in samenhang met andere opgaven zoals realisering NNN, waterdoelen en recreatie. Het beëindigen van melkveebedrijven kan uiteindelijk ook bijdragen aan de al bestaande opgave voor de VAB. Wij hebben de twee AVP-gebiedscommissies in het kader van het Meerjarenprogramma AVP 2016-2019 gevraagd om op regionaal niveau de problematiek en oplossingsrichtingen in beeld te brengen. Voor zowel schaalvergroting als VAB gaan we de mogelijke inzet van instrumentarium meenemen in de landbouwwisie.

4. Bestaat er een risico dat kapitaalkrachtige bedrijven de grond opkopen enkel om te voldoen aan eisen van grondgebondenheid?

Antwoord:

Het komt slechts zeer sporadisch voor dat kapitaalkrachtige bedrijven van buiten de provincie vrijkomende grond in Utrecht opkopen. De markt voor landbouwgrond is vooral een lokale markt. Uit verkoopcijfers van landbouwgrond blijkt dat het leeuwendeel van de kopers zelfs binnen een straal van 10 km woont. We verwachten op dit moment niet dat er sprake is van een risico. Mochten we signalen ontvangen die duiden op grote opkopers, dan komen we hier op terug in de landbouwvisie.

5. Ziet u mogelijkheden om van de gelegenheid gebruik te maken om provinciale doelen te realiseren? Zo ja, welke?

Antwoord:

Zoals aangegeven bij vraag 3 zijn er mogelijkheden in het kader van het AVP-programma voor landbouwstructuurversterking via kavelruil in samenhang met de meekoppeling met andere provinciale doelen zoals realisering NNN, waterdoelen en recreatie. Voor landbouw streven we naar een huiskavelpercentage van minimaal 60% en maximaal drie veldkavels. Wanneer door beëindiging van landbouwbedrijven grond vrijkomt binnen de NNN in de categorie 'nog te realiseren natuur', dan zullen wij deze grond conform de Nota Uitvoering Grondstrategie zeker proberen te verwerven danwel (rechtsreeks zonder onze tussenkomst) aan een eindbeheerder te doen toekomen.

6. Bent u in dat laatste geval van plan om hier regie op te pakken, eventueel samen met de gebiedscoöperaties?

Antwoord:

De gebiedscommissies pakken de regie in de samenhangende uitvoering al op in het kader van het Meerjarenprogramma AVP 2016-2019 en de gebiedsprogramma's. Ook specifiek het verwerven van gronden in het NNN door aankoop of ruiling danwel het zonder onze tussenkomst rechtstreeks door de eindbeheerder te doen toekomen van deze gronden is al onderdeel van de opdracht die de gebiedscommissies in het kader van het Meerjarenprogramma AVP 2016-2019 uitvoeren.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,

Secretaris

